

Підтримку надає:

Федеральне міністерство
продовольства і
сільського господарства

на підставі рішення
Німецького Бундестагу

Німецько-український
агрополітичний діалог

Випуск 11/2018

При Інституті економічних досліджень та політичних консультацій

ОГЛЯД АГРАРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Зміст

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності у жовтні 2018р.

- Нові підходи до збереження лісів України
- Посилення вимог до перевезення тварин

Законопроекти, прийняті Верховною Радою України в першому читанні у жовтні 2018р.

- На підтримку аграрного сектору у 2019 році буде 6,9 млрд. грн.

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у жовтні 2018р.

- Стратегія реформування аграрного сектору України
- Принцип екстериторіальності при погодженні проекту землеустрою
- Скасування експортного мита на харчове насіння олійних
- Новий механізм підтримки аграріїв
- Фінансова складова нового механізму підтримки аграріїв
- Посилення захисту ґрунтового покриву
- Скасування додаткового земельного податку на лісові землі

За підтримки

вул. Рейтарська 8/5 А, 01030 Київ

info@apd-ukraine.de

www.apd-ukraine.de

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності у жовтні 2018 року

Нові підходи до збереження лісів України

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження українських лісів та запобігання незаконному вивезенню необроблених лісоматеріалів» № 2531-VIII від 06.09.2018. Закон підписано Президентом України 03.10.2018 та набирає чинності 01.01.2019.

З попередньої редакції Закону (див. випуск № 08/2018 «Огляд аграрного законодавства» АПД), згідно пропозицій Президента України, було вилучено положення про заборону експорту необроблених лісоматеріалів через невідповідність міжнародним зобов'язанням, взятих на себе Україною як членом СОТ.

Окрім того, Законом встановлюється обмеження на внутрішнє споживання вітчизняних необроблених лісоматеріалів у розмірі 25 млн. м³ на рік. Закон передбачає підвищення в декілька разів штрафів за незаконну рубку і знищення лісових культур та молодняка.

Переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю лісо- або пиломатеріалів цінних та рідкісних порід дерев, лісоматеріалів необроблених, а також інших лісоматеріалів, заборонених до вивозу за межі митної території України, карається позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років. У випадку повторного порушення передбачається позбавлення волі на строк від п'яти до дванадцяти років та конфіскація майна.

Закон зобов'язує Уряд України, протягом місяця з дня опублікування Закону, розробити комплексну програму відновлення лісового фонду України та визначити першочергові обсяги робіт щодо відновлення лісів і лісорозведення, охорони лісів від пожеж, захисту від шкідників і хвороб, інших лісогосподарських заходів.

Посилення вимог до перевезення тварин

Наказ Держпродспоживслужби України «Щодо випадків недотримання правил транспортування тварин» № 887 від 31.10.2018.

Згідно з наказом, відтепер ветеринарні документи на транспортування живих тварин будуть видаватися лише після перевірки транспортних засобів та умов транспортування. У разі, якщо транспорт або умови перевезення не відповідають Правилам транспортування тварин, зокрема в частині дотримання вимог мінімальної площі на одну тварину, то ветеринарні документи видаватися не будуть. Крім того, наказ зобов'язує забезпечувати відеофіксацію під час завантаження тварин для документування процесів, у тому числі на предмет відповідності вимогам законодавства щодо ідентифікації тварин.

Законопроекти, прийняті Верховною Радою України у першому читанні у жовтні 2018 року

На підтримку аграрного сектору у 2019 році буде 6,9 млрд. грн.

Проект Закону «Про Державний бюджет України на 2019 рік» № 9000 від 15.09.2018, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Гройсман В.Б. (Прем'єр-міністр України)). Законопроект прийнято за основу в першому читанні 18.10.2018, готується на друге читання.

Законопроект передбачає загальні видатки з Держбюджету Країни для Міністерства аграрної політики та продовольства на 2019р. у розмірі 15,7 млрд. грн, в тому числі:

- на програми підтримки галузі 6,9 млрд. грн., а саме:
 - 4 млрд грн. - підтримка галузі тваринництва;
 - 0,8 млрд грн. - фінансова підтримка розвитку фермерських господарств;
 - 0,24 млрд. грн. – надання кредитів фермерським господарствам;
 - 0,12 млрд. грн. – здешевлення кредитів;
 - 1,38 млрд грн. – часткова компенсація затрат на купівлю вітчизняної с/г техніки;
 - 0,4 млрд грн. – фінансування розвитку хмелярства, садівництва, плідництва тощо;
- на фінансування Держгеокадастру 1,705 млрд. грн., в тому числі 0,24 млрд. грн. – на проведення земельної реформи, які мають бути спрямовані, зокрема, на проведення інвентаризації земель с/г та лісогосподарського призначення,

- природно-заповідного фонду, прибережних захисних смуг;
- на фінансування Держрибагентства України 0,4 млрд грн.;
- на фінансування Держлісагентства України 0,33 млрд. грн., в тому числі 0,17 млрд. грн. – на ведення лісового і мисливського господарства, охорону і захист лісів;
- на фінансування Держпродспоживслужби України передбачено 4,86 млрд. грн., в тому числі 0,68 млрд. грн. – на протиепізоотичні заходи та участь у Міжнародному епізоотичному бюро.

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у жовтні 2018 року

Стратегія реформування аграрного сектору України

Проект Закону «Про основні засади державної аграрної політики та державної політики сільського розвитку» № 9162 від 04.10.2018, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Бакуменко О.Б., Мартиняк С.В. та ін. (партії «Блок Петра Порошенка», «Воля народу», «Відродження», «Народний фронт», Об'єднання Самопоміч», позафракційні)).

Законопроект є новою редакцією законопроекту № 8171 від 21.03.2018 (див. випуск № 04/2018 «Огляд аграрного законодавства» АПД).

Законопроектом визначаються 15 пріоритетів державної аграрної політики відповідно до зобов'язань України щодо євроінтеграції, а саме:

- забезпечення продовольчої безпеки;
- підвищення конкурентоспроможності с/г продукції на внутрішньому й світових ринках та збільшення експорту с/г продукції з більшою доданою вартістю. Пропонується запровадити Офіс аграрного аташе для представництва та захисту інтересів виробників с/г продукції за кордоном.
- стимулювання розвитку малих виробників;
- захист прав та інтересів землевласників та землекористувачів;
- захист довкілля від негативного впливу с/г діяльності;

- впровадження с/г інновацій та розвиток дорадництва;
- стале управління сільським, лісовим та рибним господарством;
- підвищення рівня зайнятості сільського населення;
- підвищення якості життя в сільській місцевості;
- відновлення та збереження культурної спадщини;
- покращення екосистем у сільській місцевості;
- формування середнього класу на селі шляхом забезпечення зайнятості сільського населення та підвищення рівня доходів;
- підвищення рівня інвестиційної привабливості агропромислового комплексу;
- розширення участі України у забезпеченні світового ринку с/г продукцією;
- раціональне використання земель с/г призначення та зменшення техногенного навантаження аграрного сектору на навколишнє природне середовище.

Згідно з законопроектом Кабінет Міністрів України кожні п'ять років розробляє і затверджує План заходів щодо імплементації положень закону. Такі заходи здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України, коштів міжнародної технічної допомоги та інших джерел, не заборонених законодавством України.

Принцип екстериторіальності при погодженні проекту землеустрою

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення прозорості при погодженні документації із землеустрою та врегулювання інших питань у сфері землеустрою» № 9194 від 11.10.2018, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор Гройсман В.Б. (Прем'єр-міністр України)).

Законопроектом закріплюється:

- погодження всіх видів документації із землеустрою територіальними органами Держгеокадастру за принципом екстериторіальності;
- подача пакету документів на погодження в електронному вигляді;
- публічність надання висновків про розгляд документації із землеустрою органами державної влади та місцевого самоврядування.

Пілотний проект із запровадження екстериторіальності при погодженні проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки було розпочато 01.10.2016 відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.08.2016 № 580, якою було закріплено принцип екстериторіальності: розробник здаватиме на погодження документацію до одного територіального органу Держгеокадастру, а погоджувати його буде зовсім інший територіальний орган, який буде вибраний автоматично програмою електронного документообігу Держгеокадастру.

Скасування експортного мита на харчове насіння олійних

Проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ставки вивізного (експортного) мита на насіння деяких видів олійних культур» (щодо визначення його мети та сфери дії)» № 9202 від 16.10.2018, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Вадатурський А.О., Хлань С.В. та ін. (партії «Блок Петра Порошенка», «Відродження», «Народний фронт»)).

Законопроектом пропонується звільнити від експортного мита харчове насіння льону, соняшнику та ріжю в роздрібній упаковці до 25 кг.

Законопроект направлений на стимулювання розвитку вітчизняної переробної промисловості.

Новий механізм підтримки аграріїв

Проект Закону «Про внесення змін до статті 13 Закону України «Про державну підтримку сільськогосподарства України» щодо державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників» № 9220 від 18.10.2018, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Бакуменко О.Б., Лабазюк С.П. та ін. (партії «Блок Петра Порошенка», «Воля народу», «Об'єднання Самопоміч»)).

Законопроект передбачає створення нового механізму фінансової підтримки суб'єктів господарювання агропромислового комплексу, а саме через надання гарантій повернення банківських кредитів та страхування від с/г ризиків, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Фінансова складова нового механізму підтримки аграріїв

Проект Закону «Про внесення змін до пункту 42 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України щодо державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників» № 9221 від 18.10.2018, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Бакуменко О.Б., Лабазюк С.П. та ін. (партії «Блок Петра Порошенка», «Воля народу», «Об'єднання Самопоміч»)).

У законопроекті представлена фінансова частина нового механізму підтримки аграріїв, описаному у в.з. законопроекті № 9220.

Пропонується установити, що:

- у 2017-2019 щорічний обсяг державної підтримки с/г товаровиробників, становить не менше 1% випуску продукції у сільському господарстві, у 2020-2025 - не менше 1,5%. При цьому, 20% такої підтримки використовується с/г товаровиробниками для закупівлі вітчизняної с/г техніки (2017 – 10%, 2018 – 15%);
- залишок коштів на кінець бюджетного періоду, передбачених на державну підтримку с/г товаровиробників, перераховується до спеціального фонду Державного бюджету України та спрямовується виключно на гарантування повернення банківських кредитів та страхування від с/г ризиків.

Посилення захисту ґрунтового покриву

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження ґрунтового покриву земельних ділянок» № 9226 від 19.10.2018, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Бублик Ю.В. (позафракційний)).

Законопроектом закріплюється процедура отримання власниками та користувачами земельних ділянок дозволів на зняття та перенесення ґрунтового покриву земельних ділянок. Встановлюється перелік підстав для видачі, відмови, переоформлення та анулювання таких дозволів. Дозвіл видаватиметься на безоплатній основі, однак обстеження ділянок перед видачею дозволів буде платним.

Скасування додаткового земельного податку на лісові землі

Проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо збереження лісів та підтримання підприємств лісової галузі)» № 9245 від 30.10.2018, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Мураєв Є.В. (позафракційний)).

Законопроектом пропонується скасувати земельний податок за лісові землі, який було введено до складу податку за лісові землі. До введення зазначеного земельного податку, податок за лісові землі справлявся як складова рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів, частина якої спрямовувалася до місцевих бюджетів і сприяла фінансовій децентралізації місцевих бюджетів.

Нагадаємо, Законом України від 10.07.2018 № 2497-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України щодо стимулювання утворення та діяльності сімейних фермерських господарств» було введено додатковий земельний податок за лісові землі, а саме: податок за лісові землі складається нині із нововведеного земельного податку та рентної плати, що визначається податковим законодавством.

Ставки податку за один гектар лісових земель встановлюються відповідним чином:

- за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3% від їхньої нормативної грошової оцінки (НГО):
 - для земель загального користування - не більше 1% від НГО;
 - для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3% та не більше 1% від НГО;
- за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності) - не більше 12% від НГО.

Автор, редакція та контакти:

Марія Ярошко, Симан Юрк

Німецько-український агрополітичний діалог (АПД)

Рейтарська 8/5 А, 01030 Київ

Тел. +38044/ 2356327

info@apd-ukraine.de

www.apd-ukraine.de

В публікації «Огляд аграрного законодавства в Україні» розглядаються закони та нормативно-правові акти Верховної Ради <http://portal.rada.gov.ua/>, які мають вагомe значення для сталого розвитку аграрного сектору (тобто, суттєво впливають на сільське господарство та харчову промисловість).

Інформація з даного огляду не може розглядатися як юридична консультація.

Їх можна розподілити наступним чином:

- «Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності протягом періоду, який аналізується» означає: закони, які прийняті Верховною Радою та підписані Президентом, навіть якщо вони набудуть чинності пізніше; Постанови Кабінету Міністрів України.
- «Законопроекти, які мають важливе значення і знаходяться в законотворчому процесі протягом періоду, який аналізується»: наприклад, прийняті Верховною Радою у першому читанні або ті, що опрацьовуються в комітетах, однак, поки не прийняті.
- «Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді протягом періоду, який аналізується» означає: законопроекти, зареєстровані у Верховній Раді або передані на розгляд в комітети.